

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2005/113

BETREFT: Basisonderwijs: Bijdrage voor elementaire klasbenodigdheden.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 06.10.2005

1.2 Verzoeker

Ouder van een leerling.

1.3 CZB

Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 6 oktober 2005.

Bij mail van 11 oktober 2005 werd verzoeker geïnformeerd over de zittingsdag.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Mag een lagere school op het einde van het schooljaar een lijstje meegeven met vermelding van elementaire schoolbenodigdheden voor het volgende schooljaar zoals: kaftpapier, potlood, gom, puntenslijper, passer, gradenboog, lat, ringmap(pen), kleurpotloden, stiften, schaar, ... of is dit in strijd met wat men verstaat onder kosteloosheid? Indien dit niet mag moet de school dan ook voorzien in het aankopen van boekentassen en schooletuis voor elke leerling?

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

5 december 2005, 13u.

3.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Luc Muylaert, Nele Willems, Etienne Becuwe, Jean Dujardin.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Ouder.

4. ADVIES

4.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Art. 27

§ 1. In de door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen bijdragen worden gevraagd voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

§ 3. Na overleg binnen de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

Art. 76

Ieder schooljaar krijgen de schoolbesturen een werkingsbudget voor de werking, de uitrusting, het groot onderhoud en de administratieve ondersteuning van hun scholen, voor het werken aan rationeel energieverbruik in hun scholen en voor de kosteloze verstrekking van leerboeken en schoolbehoeften aan de leerlingen.

Bij de aanwending van het werkingsbudget moet ieder schoolbestuur rekening houden met een gelijke behandeling van al zijn gefinancierde of gesubsidieerde scholen en van al zijn leerlingen.

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende het zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij voor de vragen inzake bijdrageregeling bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

4.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Verder kunnen geen bijdragen gevraagd worden voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen.

Het principe van kosteloos onderwijs betekent niet dat aan de ouders geen geld gevraagd mag worden maar betekent wel dat er geen inschrijvingsgeld gevraagd mag worden en dat ze niet moeten betalen voor datgene wat noodzakelijk is in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

Aanvullend aan het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen er onderwijsactiviteiten en een dienstverlening voor leerlingen georganiseerd worden die niet noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen, zowel binnen of buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen. Hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid voor het basisonderwijs niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening die niet verplicht is en waarvoor een bijdrage aan de ouders gevraagd kan worden.

De Commissie wijst op de regelgeving die stelt dat al hetgeen noodzakelijk is in het kader van eindtermen en ontwikkelingsdoelen (potloden, gom, puntenslijper, passer, gradenboog, lat, stiften, schaar e.a.) in het basisonderwijs kosteloos dient te zijn voor de ouders. Rekening houdend met de pedagogische vrijheid kan dit in elke school anders zijn. De ouders zijn niet verplicht de kosten die in dit verband gevraagd worden ook te betalen.

Naast de internationale en nationale verplichtingen inzake kosteloosheid basisonderwijs is er artikel 76 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997. Dit laatste houdt een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur in voor een basisuitrusting bij de opstart van een school en de verdere werking ervan. De schoolbesturen ontvangen daarnaast een werkingsbudget van de overheid voor onder meer de uitrusting van de school. Hiervoor kan geen bijdrage gevraagd worden.

Een aantal andere diensten of goederen (kaftpapier, turnzak, ringmappen, boekentassen, schooletuis, e.a.) zijn evenwel niet noodzakelijk in het kader van eindtermen en ontwikkelingsdoelen en hiervoor kan een bijdrageregeling gelden. Voor zover de participatieprocedures zijn nagekomen zijn de ouders verplicht deze door de school gemaakte kosten, te betalen.

De Commissie haalt verder de onderwijsregelgeving aan, die bepaalt dat het schoolbestuur na advies van de participatieorganen in het schoolreglement de bijdrageregeling duidelijk en volledig in het schoolreglement opneemt. Tijdens het overleg in de schoolraad is het een opdracht van alle geledingen de kostprijs van hetgeen niet noodzakelijk is in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen ter discussie te stellen. Het jaarlijks overleg over het schoolreglement laat toe de verschillende rubrieken en soorten bijdragen voor ouders, te overlopen en te bevragen naar relevantie.

Het schoolreglement krijgen de ouders bij de inschrijving mee, ten laatste bij de start van een schooljaar. Het is daarbij de bedoeling van de bijdrageregeling dat ouders voorafgaand aan de start van het schooljaar een duidelijk zicht hebben op de kost die het nieuwe schooljaar meebrengt.

Brussel, 5 december 2005

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter